

ІНФОРМАЦІЯ

моніторингу стану та розвитку сільськогосподарських рослин в Сумському регіоні станом на 04 червня 2025 року

Під кінець третьої декади травня спостерігалось поступове потепління. Температура повітря в денні години піднімалася до позначки 27,0 °С (29.05), а на поверхні ґрунту до 38,0 °С (31.05). Зниження в нічні години було до 15,0 °С у повітрі та до 10,0 °С (28-29.05) на поверхні ґрунту. Середньодобова температура повітря становила 19,8 °С. Опадів за цей час випало 2,4 мм. Відносна вологість повітря знижувалася до 57%. Вітер переважав південно-східний 6-7 м/с. Середня температура ґрунту на глибині 5 см та 40 см становила 17,6 і 16,2 °С відповідно. На початок першої декади червня спостерігалось значне потепління. Середньодобова температура повітря становила 22,2 °С. До кінця декади прогнозується підвищений температурний режим. Можливі короткочасні опади та хмарність з проясненнями.

Озимі зернові. Посіви озимих культур на більшості площ області знаходяться в задовільному та доброму стані. На даний час рослини пшениці озимої знаходяться у фазі цвітіння, що за всесвітньою шкалою фаз росту і розвитку рослин відповідає (ВВСН 61-65).

У цей час можливе пошкодження рослин шкідниками та хворобами, що може вплинути на їхню стійкість та врожайність. Вчасне застосування пестицидів та інших засобів може запобігти поширенню хвороб та знизити пошкодження рослин шкідниками.

Особливо в даний час необхідно контролювати розповсюдження фузаріозу колоса. Обробка проти даного збудника залишається актуальною і є доцільною. Оскільки даний захід дозволить зменшити накопичення мікотоксинів у заражених зернівках. Тому, після цвітіння пшениці озимої доцільно застосовувати фунгіциди в рекомендованих дозах і особливо на насінницьких посівах.

На початку червня вийдуть з ґрунту на колоски та пошкоджуватимуть зернівку озимих зернових культур хлібні жуки – кузька, красун, хрестоносець. Захисні заходи рекомендується проводити за перевищення порогу шкодочинності хлібними жуками 3-4 екз. на кв.м. У посівах зернових колосових культур проводять захисні заходи інсектицидами дозволеними до використання в Україні за регламентами існуючих технологій.

Ярі зернові. На більшості площ посіяних в ранні і оптимальні строки рослини ячменю ярого, пшениці ярої та вівса знаходяться у фазі виходу в трубку.

Зараз на посівах ярих культур ураження посівів хворобами не відмічено, але в подальшому потрібно обов'язково планувати використання фунгіцидів.

Горох. У залежності від регіону вирощування, рослини гороху перебувають у фазах «бутонізація» та «початок цвітіння». В даний час, при настанні теплої погоди та помірної вологості повітря, можливе заселення горохового поля гороховим зерноїдом. Як тільки з'являється перша квітка, необхідно стежити за його появою і за необхідності проводити обробку препаратами, рекомендованими «Переліком пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні». Ці обробки будуть ефективні й проти

попелиць. Це може бути як системний, так і контактний препарат (Карате Зеон, Коннект та ін.). Гербіцидний захист препаратом з діючою речовиною МЦПА у формі диметиламіної солі, 637,7 г/л в ці фази повинен бути завершений оскільки рослини гороху будуть негативно реагувати на таку обробку, отримуючи значний стрес, що в результаті позначиться на врожайності. Що стосується фунгіцидного захисту, то рекомендуємо на початку цвітіння провести обробку препаратами Абакус, Аканто Плюс та ін.

Соя. На початкових етапах розвитку соя є особливо чутливою до забур'яненості, і шкоду їй можуть завдавати як злакові, так і дводольні види бур'янів. Несприятливі погодні умови часто спричиняють затримку у внесенні засобів захисту рослин, що, у свою чергу, веде до переростання бур'янів. Залежно від видового складу та ступеня їх переростання виникає необхідність у коригуванні норм внесення гербіцидів. Тобто, у деяких випадках доцільним є посилення дії основного препарату шляхом додавання додаткових гербіцидів або компонентів, зокрема орґано-силіконових ад'ювантів, що підвищують ефективність проникнення діючої речовини. Одним із поширених варіантів є комбіноване застосування бентазону у нормі 2,5 л/га та тифенсульфурон-метилу у дозі 6-8 г/га. Хоча гранично допустима норма тифенсульфурон-метилу становить 8 г/га, у складних польових умовах її допустиме підвищення до 8-10 г/га, а норму бентазону – до 3 л/га. Серед ефективних страхових схем захисту сої від дводольних бур'янів є також такі комбінації: бентазон + кломазон – поєднує контактну та ґрунтову дію, підвищуючи ефективність за раннього внесення; бентазон + імазамокс – дієвий варіант для контролю стійких і важко знищуваних бур'янів, зокрема падалиці ріпаку.

Застосування таких схем повинно відбуватися, коли бур'ян перебуває в оптимальній фазі, а соя у фазі 1-3 трійчастих листків. Після завершення періоду захисної дії ґрунтових гербіцидів зазвичай виникає потреба в додатковому контролі злакових бур'янів.

У таких випадках застосовують ґрамініциди – препарати вибіркової дії, спрямовані на знищення однорічних та деяких багаторічних злакових видів згідно з «Переліком пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні».

Коноплі. Догляд за посівами. При догляді за посівами конопель посівних доцільно проводити міжрядні обробки ґрунту з одночасним підживленням азотними добривами. Ці заходи дають змогу покращити водно-повітряний стан ґрунту, підживити рослини та знищити бур'яни у міжряддях. Передбачається такі заходи проводити в два етапи: перший – через місяць після застосування ґрунтового гербіциду (фаза IV-V пар справжніх листків культури) з нормою N₁₇ (аміачна селітра – 50 кг/га); другий перед початком бутонізації у нормі N₁₇ (аміачна селітра – 50 кг/га). Глибину розпушувань встановлюють залежно від стану ґрунту – 5-6 м при посушливій погоді і 8-10 см при достатній кількості опадів.

Гречка. Догляд за посівами. Слід проводити своєчасно і високоякісно з урахуванням ґрунтово-кліматичних умов аби створити найкращі умови для появи дружних сходів і доброго розвитку рослин. Формування повноцінного врожаю гречки як перехреснозапильної ентомофільної культури відбувається при достатній кількості бджіл.

Для забезпечення бджолозапилення гречки за 3-5 днів до початку її цвітіння слід обов'язково підвозити пасіку з розрахунку 2-3 бджолосім'ї на гектар посіву.

На широкорядних посівах рекомендується проводити 2-3 міжрядні обробітки ґрунту. Перший у фазі 1-2 пар справжніх листків у рослин, другий перед змиканням міжрядь. При вирощуванні сортів детермінантного морфотипу, необхідне підживлення азотними добривами у нормі N до 30 кг д.р./га.

Заст. директора ІСГ ПС НААН

з наукової роботи

Микола СОБКО